

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Félévre 6 K, negyedévre 3 K - t.
 Vidéken: „ 9 „ „ 4 „ 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Főtér, Lamprecht-palota, földszint,
 az udvarban hátul.

A nemzet sorsa.

Ég és föld között, a legkínosabb kétség sulya alatt lebeg országunk legközelebbi jövője, a türhető lét, vagy egy kétségbe ejtő inség küszöbén. Az ég mutogatja a májusi esőt, szórványosan, vékonyan; de szárító szélviharral, majd fagygyal, majd jéggel vegyesen, mely a gazdák aggodalmát ha egy percben csilapítja, másik percben növeli. Az ég is mostohán bánik tehát nemzetünkkel most. A földön pedig a szivtelen meglepetések özöne zudul nyakunkba, a cinikus kormányzati fenhéjazással, mely az ismert százados osztrák góg melegágyában vert gyökeret: magyar fogd be a szádat, dolgozzál és fizess.

Volt időnk gondolkodni a sors mostoha forgandósága felett, mely most nemzetünket oly mélyen sodorta nemcsak a minden irányu megterhelhetés és letiprás sarka alá, hanem a megaláztatás szégyen padja alá is.

A magyar delegációban megjelenő ellenzéki képviselők megvakarták egy kissé a kormányt,

mely eddig a leszerelés ára fejében nemzeti szint játszott a jóhiszeműek kedvéért. Mert a megvakarás után kitűnt, hogy az ember labanc, a bőr pedig sárgafekete rajta.

Ugy csillogott a jelen kormány megalakulásakor a leszerelés fejében kilátásba tett sokféle kormányzati s politikai javítás, adó s hosszú pontozatokba fűzött reform, hogy mindenki azt hihette, hogy ha mindennek csak fele is valósul, hát méltó volt a nemzeti küzdelmet abbahagyni, hogy a hosszú harc leszerelése fejében, most már lássuk — a medvét.

A medve valóban meg is jelent s olyan szépen mutogatja körmeit és nyelvét, hogy nem kellett sok idő a keserü csalódás és kiábrándulás létrejöveteléhez.

A télen, midőn kiváló ellenzéki politikusaink a leszerelésen fáradoztak, hasztalan volt a jóakaró figyelmeztetés, hogy abból a mindenféle ígéretésekből és kilátásba helyezésből nem lesz ám semmi, a bécsi politikának nem első s nem is utolsó fogása ez és keserü kiábrándulás lesz a vers vége.

Hiszen, ha még csak a silány fogást gyakorolnák rajtunk s a kilátások füstbe menésével volna dolgunk, még csak meglennénk valahogy. De a tetejébe olyan száz milliókat sóznak nyakunkba, hogy egy negyed századig arról koldulhat az ország. Ilyenre már csakugyan nem számíthatott senki. De a botnak két vége van. S a becsapott ország tanuljon a maga kárán, addig míg ideje van. Mert van ám ideje, csak igyekezzenek azt ki is használni.

Az ország közvéleménye már is bontakozik kábultságából s kezdi belátni, hogy újból kell kezdeni azt az erős küzdelmet, melyet a multkor abba hagyott, mert különben oly hurok fog a nemzet nyakára köttetni, hogy még a levegőt is csak bécsi engedelemmel lehet majd szivnia.

A most tervezett katonai terhekkel a nemzetet 25 esztendőre épen úgy akarják lekötöni, mint a hirhedt ischli klauzulával gazdaságilag bénulttá tették volna. A nemzet elhárította ezt a veszedelmet, hárítsa el a másikat is. Nehéz a küzdelem de kötelesség a hazáért.

Apróságok.

A régi jó időkben.

A régi jó időkben történt Miskolcon, a patriarchális biráskodás kedves táblabirókorszakában. Volt a városban egy rettentő fősvény és rosszszájú csizmadiamester. Kemény télviz idején, csikorgó hidegben beállított egyszer a csizmadia a városbíróhoz és telitorokkal panaszt tett, hogy Kispáli Fekete András egy pár fejes csizmát lopott el tőle, a mely Csohán Dénes uramtól volt nála munkában. A csizmadia mindjárt tanukat is hozott magával az igazsá mellett. A városbíró ismerte az emberét, tudta, hogy feketevérü, rossz száju ember, hát nem igen hitt úgy látatlanban neki. Hanem azért csak kikérdezte a tanukat, a kik azonban igen zavaros vallomást tettek, a miből nem igen tűnt ki, hogy igazán bűnös-e a vádlott. A kihallgatás után elküldte a városbíró a tanácsház szolgáját Kispáli Fekete András után. Sokgyerekü ember volt az istenadta és egészen megriadva állított be a bíróhoz, a ki mindjárt keményen rá is ripakodott a csizmak miatt.

A szerencsétlen ember nem tudott hova lenni rémületében és csak ötlövehatolva védekezett a vád ellen, a bíró azonban első tekintetre látta, hogy nem bűnös — hát mindjárt haza is küldte az embert.

A csizmak azonban nem kerültek meg és nem lehetett kitudni, hogy ki volt a tolvaj. A csizmadia ellenben mindennap fent volt a városbíró előtt és folyton zaklalta Kispáli Fekete András miatt. Végre a bíró is megsokalta a dolgot és a következő ítéletet hozta:

— Kispáli Fekete András a csizmak miatt halálra ítélem . . .

— Jól van! — hagyta rá a csizmadia.

— És hogy példát állítsak a jövőben az ilyen gazembereknek, — te magad fogod a betyárt felakasztani, csizmadia. Te vagy a károsult! Majd teszek én igazságot, azt az ilyen-olyan! . . .

A csizmadia csak hallgatta egy ideig a bíró pattogását, aztán a fejét vakarva, meghiggadva mondta:

— Na hát, ezt elébb meg kell egy kicsit gondolni, bíró uram! — és csendesen kiballagott a szobából, — de nem is ment többet feléje sem a tanácsháznak, csak a vásáros sátrak alatt kiabált néha a mellét verve, hogy:

— Így felakasztja, úgy felakasztja Kispáli Fekete András, ha egyszer megharagszik . . .

Szegedi humor.

Mint hogy az irás szavai szerint nem jó az embernek egyedül élni. Italos Flóris kefekötő négy hónappal a felesége halála

után megházasodott másodszor is, anyát szerevén így nevelten három gyermekének.

Flóris aránylag ifju ember volt még és életvidor. Kebelében nagy tüzek égtek, éppen azért gyanus egy kissé az a hirtelen támadt szeretet a gyermekek irányában.

No, de hát ez mind mellékes. A fő a lakodalom, a mit hamarosan megtartottak részvételével a két hatalmas familiának.

A vacsora is véget ért és bevonultak mindenek az udvarbeli sátorba táncolni. Vig volt az élet, maga Flóris buzditotta leginkább kegyetlen komoly arccal a vendégséget, hogy:

— Sose halunk meg! Azt a kutya-fáját!

Egy életvidor menyecske odaugrott hozzá és belekapaszkodott a vállába.

— Sógor, perdüljünk egyet.

A sógor arca valósággal komor lett.

— Boosánat, szép rokon, de nem táncolok.

— Nem? Talán nem tud?

— Tudni tudok, hanem hát nem lehet.

— Ugyan már miért?

— Mert gyászban vagyok még. Csak négy hónapja temettem el az első feleségemet.

TOLNAI DÁNIEL

Tavaszi és nyári czipők, remek

formákban

— czipő-áruhaza —

DEBRECZEN, PIACZ U 49. SZ., POSTÁVAL SZEMBEN.

megérkeztek.

Napirendre jön a gazdasági önállóság ügye is, a kiegyezési s a kereskedelmi javaslatokkal együttesen. Ezek is hátra vannak. — A teendők súlyosabb része még hátra van.

Az osztrákokkal tisztában lehetünk, ők mindent meg fognak szavazni, a katonai százmilliókat is. Mert ezek az ő zsebükbe fognak visszavándorolni. Hiszen az összes fegyverkezési készlet az ő iparukat gazdagítja s a tőlünk beharácsolt milliók is átsétálnak az ő jólétük gyarapítására. Minden, ami nekünk teher, az osztrákoknak haszon. Mennél többet szednek be tőlünk hadügyi célokra, annál több jut az osztrákoknak. A mi nekünk kár, nekik haszon. Ilyen istentelen állapot nincs több a világon. A szegény magyar népet még az ág is huzza.

A delegációk.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap délelőtt megkezdődött ismét a delegációk munkája. A hadügyi albizottság ült össze délelőtt 10 órakor gróf Szápary Gyula elnöklelte alatt, hogy folytassa az előző delegáció határozataira a hadügyminiszter által adott válaszok tárgyalását. — Jelen voltak: lovag Pitreich Henrik tábornagyszernagy, közös hadügyminiszter, Burián közös pénzügyminiszter, báró Spaun tengernagy s az osztályfőnökök és szakeladók. A magyar kormányt gróf Tisza István, Nyiri Sándor és Lukács László képviselték.

Elnök: Bejelenti, hogy Ernuszt Kelemen betegségére való tekintettel szabadságot kér.

A magyar ipar részletése.

Münnich Aurél ezután a még hátralevő válaszokat ismerteti. A 7. válasznál, mely a magyar ipar részletéséről szól, konstátálja, hogy a magyar ipar részletése tekintetében a kvótarányt majdnem elérték már. Ausztriára a kiadásokból 66 százalék, Magyarországra 33 százalék esik. A katonai gyárak részére szükséges nyersanyagokat, félgyártmányokat, anyagokat verseny útján szerzik be, melyben a kvótarányában a magyar ipar is résztvesz.

A katonai gyárak termelésében képviselt pénzügyi részek többi része pedig munkabérekre esik, melyek azonban az ipart, mint ilyent, nem illetik, mivel — hogyha a szóbanforgó cikkek beszerzése a magániparnál is eszközöltetnék — a munkabérekből a gyárosok sem húzhatnának hasznot. Mindamellett a munkabérek a határozat II. pontja szerint készítenő kimutatásokban, egész összegükben azon állás terhére lesznek kiállítva, melyben az illető katonai ipartelep fekszik, miáltal a másik államnak megfelelő kártalanítása önmagától következik be. A magyar ipart megillető részesedés most sem számítatik a kifizetési vagy bevásárlási hely szerint, csakis a szerint, hogy az illető szállítást osztrák vagy magyar cég eszközölte-e, bárhol történt legyen a fizetés. A magyar cégekre szerződészerűleg pénzbírságok által a biztosított ama kötelezettség van róva, hogy szállítási cikkeiket csak magyar területen és magyar származásu anyagból készítsék: ezenkívül a magyar királyi kereskedelemügyi miniszter részére fenn van tartva a jog, hogy e tekintetben szállító cégek eljárására

rását ellenőrizhesse. Azon követelések, hogy a mennyiben egy második tüzérségi szergyar felállítása szükségessé válnék, ez Magyarországon volna felállítandó, Pitreich azt válaszolja, hogy erre jelenleg szükség nincsen, mert a meglévő tüzérszergyar a hadi közigazgatás kezelési üzemében fenforgó szükséglet terjedelmének tökéletesen megfelel. A katonai gyáraknak a magániparral való versenyzésére nézve megjegyzi a miniszter, hogy ezen gyárak termelése csakis a hadi közigazgatás bizonyos szükségleti tárgyainak fedezésére szorítkozik. Ami a robbanószerek gyártását illeti, megjegyzem, hogy ezek állami monopólium tárgyát képezvén, versenyzési cikkeknek egyáltalában nem tekinthetők.

Hegedüs Sándor elismeréssel fogadja a hadügyi és tengerészeti kormányzat jóakaratu igykvését, de több tekintetben — ugymond — félreértés van közöttük, a melyeket tisztázni kell. A hadügyminiszternek abban az alaptételében, hogy lehetőleg igyekszik a kvótának megfelelni, van egy kis politikai nuance, a mely nem tagadható el. Arra a kvótára nézve, a melyet Magyarország fizet, joggal támaszthatja azt az igényt, hogy az ennek megfelelő összeg Magyarországon költessék el. A nagyobb és erősebb osztrák iparnak a dolog természete szerint ugyanis nagyobb előny jut osztályrészül.

A kimutatásokra nézve hangsúlyozza, hogy ne csak a nyersanyag beszerzése, hanem a feldolgozás is Magyarországon történjen. Hogy a magyar ipar a versenyben részt vesz, az nem elég, kell, hogy a magyar ipar a versenyben részesüljön is. A tüzérségi szergyar tekintetében meg kell tartani az elvi álláspontot arra az időre, amikor ilyenre szükség lesz. A hadügyminiszternek azt kellett volna válaszolnia, belátom, hogy tüzérségi szergyárt Magyarországon is kell építeni és ha majd ez irányban tényleg szükséglet felmerül, a második tüzérségi szergyárt Magyarországon építendő. A löporra nézve hangsúlyozza, hogy monopóliuma nem a katonai kincstárnak, hanem a magyar államnak van. A mi a robbanószereket illeti, elismeri az államnak azt a jogát, saját gyárak útján az árak mérséklésére hárson, de monopólium e téren nem kell, annál kevésbé szabad ott, a hol nem a saját szükségletnek fedezéséről van szó, a magániparral versenyeznie. Három eszmét feltétlenül bele kell venni a határozatba: az egyik a kvótarányban való részesülés követelményének szigorú fentartása, a második az, hogy ne számíták be ipari beszerzés címen az anyagbeszerzést, a harmadik az, hogy az ugynevezett konpenzáció eszméje szintén jusson érvényre, hogy tudniillik, ha egyes címeken a magyar ipar, az illető cikkek nem tudván előállítani, megrendelésben nem részesülhet, más cikkeknel, a melyekben teljesen versenyképes a magyar közgazdaság, megfelelő kártalanításban részesüljön. Végül megjegyzi, hogy a hadügyminiszter, mikor a kincstári gyárakról van szó, azt mondja, hogy a munkadíj tekintetében ugy sincsen az iparnak haszna, ennek következtében nem igényelhető, hogy ugy számítassék, mint az osztrák ipar javára eső összeg. Hiszen a munkások az iparnak kiegészítő részét képezik és az ipar egyik haszna az, hogy a munkásoknak keresetet ad. Határozati javaslatot ad be, mely így szól: „Utastatik a közös hadügyminiszter, hogy a szerzésénél oly intézkedéseket tegyen, — melyekkel az anyagbeszerzésen kívül Magyarországon iparnak a szükségletek előállításában esetleg a különböző cikkek közötti kiegyezéssel a kvóta teljes mértékben biztosítható.”

Jekelfalussy Lajos altábornagy osztályfőnök kijelenti, hogy a hadügyminisz-

teri válasz harmadik bekezdésének utolsó sorában a „lehetőleg” szó csak nyomdai tévedésből került bele. Az előző delegáció határozata alapján ez a szó a válaszból töröltetett.

Heltai Ferenc: E kérdést a legfontosabbak egyikének tartja és azt hiszi, hogy az albizottság akkor felelhet meg ellenőrzői hivatásának, ha nem egyszerűen ugy fogadja el a kimutatásokat, a mint a hadügyminiszter előterjesztette, hanem szűkebb albizottság útján győződtek meg alaposan arról. Szükségesnek tartja, hogy a hadügyminiszter világosítsa fel azokat az eltéréseket, a melyek a kimutatás és a zárszámadások között mutatkoznak. Itt az előirányzati összegek vannak kimutatva, holott a zárszámadásoknál nem egyszer, sokszorososan túlhaladják az összeget. Erre nézve példát hoz fel.

Laszkary Gyula plénumban a hadi és tengerészeti megrendelésekre vonatkozólag a határozatot egybefoglaltatni óhajtja.

Végül Pitreich választ tudomásul vették. Münnich felhatalmazták, hogy a tengerészeti bizottság előadójával és elnökével érintkezésbe lépjen, megkérje őket, hogy a bizottság határozatait a hadügyi albizottság határozataival megegyezőleg hozzák meg, Okolicsányi s Bolgár hozzászólása után el is elhatározták. Érdekesebb irat ezek a 13-ik számú határozat, a magyarországi ezredek ezrednyelvének megállapítása. — Münnich, Heltai, Hegedüs, Bolgár Ferenc megnyugvással fogadták Pitreich felvilágosítását s az ellenzékéről Okolicsányi is egyelőre ki-elégítőnek tartja a választ.

Az elnök ezután felfüggesztette az ülést.

A külügyi albizottság ülése.

Délelőtt tizenegy órakor a külügyi albizottság is ülésre ült össze. Falk Miksa elnökölt s ott volt Goluchovszki külügyminiszter és gróf Tisza István miniszterelnök is.

Verner Gyula felolvasta a bizottság jelentését.

Rakovszky azt nem veszi tudomásul, mert a bizottság nem hivatott arra, hogy bizalmat szavazzon a miniszternek. Legnagyobb kifogása az, hogy a jelentés nem dezavualja a külügyminiszternek Törökországgal szemben használt igazságtalan és kíméletlen hangját. Törökország korántsem olyan gyöngye, a milyennek mondják.

Lovász Márton ezáltal nem akar vitát provokálni, de az albizottság első ülésében Okolicsányi azt a javaslatot tette, hogy fejeztessék ki a jelentésben, hogy a külügyminiszter akciója nem vezethet a mi részünkről Törökország szuverenitásának és területi integritásának megsértésére. Akkor ez a javaslat a bizottság és külügyminiszter helyesléseivel találkozott, holott most azt a jelentésben kidomborítva nem látja. Kéri, hogy ezt a hízagot pótolják.

Hódossy Imre Rakovszky kifogásait alaptalanoknak mondja.

Gróf Tisza István ellenmond annak a felfogásnak, mintha a bizottság bizalmi szavazatának nem volna hatása külügyi politikánkra.

Ezután elfogadták a jelentést s az ülés bezáródott.

Egyház és iskola.

Egyházkerületi közgyűlés.

— Első nap. —

Debrecen, május 26.

A tiszántuli ref. egyházkerület tegnap kezdte meg tavaszi közgyűlését a főiskola disztermében. A közgyűlésen különösen az egyházmegyei gondnokai közül sokan hiányoznak, viszont a papság teljes számmal

A női szépség

ápolására, fenntartására legjobb a „Fáy Flóra-féle arczerem, mely egyedüli biztos és ártalmatlan hatású arczerem széplő, májfoltok, vöröspattanások és mindennemű bőrtisztálanság ellen. Egy tégely 1 korona, hozzávaló szappan szintén 1 korona.

Egyedül kapható: Dr. Róthschnek V. Emil utóda

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész, Debrecen, Kossuth-utca.

vonult fel. Az elnöki emelvényen Kiss Aron, Degenfeld József gróf, Zsigmond Sándor, Ujfalussy Béla, Sass Béla és Bartha Béla dr. foglaltak helyet. Nem jelentek meg többek közt a gyűlésen Tisza István, Hajnal István dr., Tóth János, Dóczi Imre, Mezőssy Béla stb.

Kilenc óra után az ősz püspök mondott meghatározó imádságot, majd Zsigmond főjegyzővel felolvastatta megnyitó beszédét. E megnyitó beszéd, mely kiválik a rendes főpásztori bevezetések sorából, a következőképpen kezdődött:

Főtiszteletű egyházkerületi közgyűlés!

Huszonnégy közgyűlést voltam szerencsés eddig megnyitni a főtiszt. egyházkerületnek. E huszonnégy fontos óra csak egy nap volt az én életemből s nekem végzetlenülül jól esik, hogy aggkorom alkonyán, a mikor éreznem kellett, hogy már-már alig fogunk tovább haladhatni Isten országának építésében, a midőn az élet ezer gondja, a megélhetés mind nehezebbé válása folytán ezrenként látom hitsorsosaink erősebbjeit, munkabíró népünket a messze tengeren túlra vándorolni: a 25-ik közgyűléstünk megnyitása alkalmával reménykedhetem az iránt, hogy magyar ref. egyházunk jogos igényei az 1848. évi XX. t.-c. végrehajtásával ha nem egészen is, de legalább részben megvalósulnak, hogy ama terhek, melyek alatt hitfeleink, e haza más polgárainál nagyobb mérvben megterheltek, némi részben megkönnyítették s reménykedhetem az iránt is, hogy a kik messze tengeren túl keresték munkájuk jutalmát, nem fognak elveszni ránk nézve, megmaradnak az idegenben is reformátusoknak.

E reményem folytán adok kifejezést nagyrabecsülésem és tisztelem érzelmének azon férfit iránt, kit mint egyik egyházmegegyen gondnokát is, ma a magyar miniszterelnöki székben látunk s ki programszerűleg ígerte meg békekötésekben és országos törvényekben biztosított jogos igényeink kielégítését. E reményem folytán adok kifejezést nagyrabecsülésem és tisztelem érzelmének egyházkerületünk méltóságos főgondnoka iránt, ki messze tengeren túl kereste fel hitrokonainkat s gyűjtötte össze és hozta haza azokat az adatokat, a melyeknek felhasználásával munkálkodhatunk azoknak a magyar haza és református egyházunk javára megtartásában.

És midőn ő róluk, kik a jövőért küzdenek lankadatlanul, hálás elismeréssel megemlékezem, feledhetném-e a multat, koronás királyunk ama királyi kegyelmét, melylyel megengedte, hogy a hitért és szabadságért, az Istenért és hazáért vívott nagy szabadságharc után, messze idegenben zúgó tenger partján pihenő nagy fejedelem hamvai hazahozassanak s itt temetessenek el drága ereklyeként, e haza földében. Legyen tisztesség a királynak, ki megértette népe óhaját és legyen tisztesség mind azoknak, a kik lankadtilan munkával, a nemzeti küzdelem ama fájóan szomorú, de fényes emlékeit a nagyfejedelem pomaradványainak hazahozatalával megkoronázni segítettek.

Lelkem igaz, résztvevő szeretetével száll e helyről ama hajlék felé, melyben a dunamelléki egyházkerület lemondott püspökének, Szász Károlynak, annak a magyar irodalom terén oly sok irányu s nagy munkáju férfinak, magyar Sionunk egykor oly lelkes órének elborult lelke küzd az enyészet romboló hatalmával. — Gondolok a nagy munkaerőre, magára a végzett munkára, melyet az ő erős lelke szívének drága kincseiből nemzeti nagylétünk oltárára hozott, s önkéntelenül sóhajtok fel: Oh sors! lábaid alatt a kevély halandó olyan, mint a fereg! Igaz, őszinte tisztelettel vegyük tudomásul az ő lemondását s ugyanolyan őszinte tisz-

telettel üdvözljük e helyről méltó utódját: főtiszteletű Baksay Sándor urat, ki több, mint negyven évi hű szolgálatának elismerésül nyerte meg kerületének bizalmát s érdemelte ki azt a helyet, hol Sionunk órei közt reá még nagy munka vár.

Fájó érzések közt emlékezem meg a gyűlésünk megnyitása alkalmából a mi halottainkról. Azok között magyar nemzeti költészetünk legnagyobb munkásának, Jókai Mórnak elhunytáról. Nem volt ugyan tagja a mi kerületünknek, de a mienk volt mégis, szívének egész melegével, lelkének egész erejével, míg élt; s miénk ő akkor is, mikor kihullott kezéből a toll s megszűnt munkájától nagy szíve és nagy elméje. Legyen áldott emléke köztünk s maradékaink között! . . .

A beszéd aztán elparentálja id. Nádányi Miklóst, majd szól a zsinat előkészületeiről, a szociális kérdések kapcsán az emberek létbiztosításáról, az ezt biztosítani célzó mozgalmakról, melyekre a püspök bírálatot nem mond, csak türelemre, reményre buzdíthatja az elégedetleneket. Majd a közgyűlés tárgysorozatát vázolja a beszéd, mely így végződik:

— Adja a bölcseségnek és szeretetnek Istene, hogy közgyűlésünk egyházunk, iskoláink, közügyeinek elintézésében, a szeretet és egyetértés jegyében hasznos, építő munkát végezhesen. A gyűlést megnyitom.

A megnyitó elhangzása után Dávidházy esperes állott fel szólásra és a beszéd jegyzőkönyvben leendő megörökítését kérte. Ugyancsak hálás elismerést kért kifejezést Degenfeld József gróffal szemben is.

Az után Thaly Kálmán, az ősz kuruc kérte meg a közgyűlést, hogy kövesse az országház példáját s Rákóczy hamvainak hazahozataláért intézzen hódoló feliratot a Felséghez. A közgyűlés egyhangulag elfogadta mindkét indítványt.

Tudomásul vették, hogy a debreceni egyház ismét Simonffy Imrét választotta meg főgondnokául. A lemondott Puky Gyula tanácsbíró érdemeit jegyzőkönyvben örökítik meg. A szavazatok összeszámolására Görömbey esperes elnökle mellett négytagú bizottságot küldtek ki. A lelkész-képességi pótvizsgákra nézve azt határozták, hogy ezentúl, decemberi és márciusi terminussal, évenként két vizsgálat tartassék. A tanítóképességi vizsgák eredményének tudomásulvétele után az esperesi kar véleményét terjesztette elő az egységes liturgia tárgyában. A véleményeket mi már ismertettük.

A próba énekeskönyv ügye után a zsinati képviselők választásának előintézkedéseit tették meg. Az egyházkerületnek 36 képviselője lesz a zsinaton. Az egyházmegegyék közül alig egy-kettő alakította meg egyetemi bizottságát. A közgyűlés felszólítja a késedelmeskedő egyházmegegyéket, hogy sürgősen megalakítandó bizottságaik utján erélyes agitációt fejtsenek ki. Dr. Bartha Bélának ezt a pótvajaslátat egyhangulag elfogadták. A lelkészi fizetések rendezését a közgyűlés is óhajtja, ám előbb a konvent határozatát megvárja. Kötelezni fogja az összes egyházakat, hogy könyvtárt létesítsenek.

Néh. Széles Lajos dobozi lelkész 10,000 koronás alapítványt tett a debreceni egyetem javára és a sirja ma gondozatlan. Nyikos Lajos ajánlatát elfogadván, a sirhelyet emlékekkel fogják megjelölni. Azután egyházmegegyei felterjesztéseket tárgyaltak.

Ülés vége déli 1 órakor.

A böszörményi főgimnázium államsegélye. A hajduböszörményi ref. főgimnázium államsegélye ügyében a presbyterium gyűlése a következő végzést hozta: Egyháztanács az előadottak nyomán, ugy Szolnoky Gerzson lelkész elnök, mint Dobó Sándor

presbyter indítványát egyhangulag elfogadja s a főgimnázium államsegélyének kieszközölésére kiküldött bizottságot eljárásának haldéktalan megkezdésére — jelentésének bevétele mellett — azzal hívja fel, hogy még a költségvetés pénzügyi bizottságának tárgyalása előtt, a képviselőház pénzügyi és közoktatási bizottsági tagjait is igazságos ügyünknek megnyerni igyekezzenek. A legmélyebb tisztelettel felkéri dr. Thaly Kálmán országgyűlési képviselő öméltségét, hogy küldöttségünket támogatni s ez által főgimnáziumunk megerősítését előmozdítani kegyeskedjék, valamint felkéri dr. Benedek János országgyűlési képviselőnk, hogy megbízott küldöttségünkhöz csatlakozni és eelunkat munkálni ismert ügybuzgóságával sziveskedjék. Miről Zsigmond Sándor esperes, küldöttségi elnök, dr. Thaly Kálmán és dr. Benedek János országgyűlési képviselő urak jegyzőkönyvi kivonaton értesítetnek.

A miniszter iskolasegélyei. A közoktatásügyi miniszter a szoboszlói iparos tanonciskolának 500, a h-nánási iparos tanonciskolának pedig 230 korona segélyt adományozott, melyről most értesítette a törvényhatóságot.

Uj kanonok. A király Varga László hajduböszörményi görög szertartású katolikus esperes plébánost a munkácsi székeskáptalan tiszteletbeli kanonokjává nevezte ki.

Bírósági tárgyalások. Az egyházkerület bírósága Degenfeld József gróf elnökle mellett ma délután ülést tart, melyen egy szatmári s márnarosszigeti tanár és egy tanító fegyelmi ügyét, továbbá az egyházmegegyei bíróságok ítéletei ellen beadott felebbezéseket tárgyalja.

VIDÉK.

Szerencsétlenség a vonaton.

— Saját tudósítónktól. —

Hétfőn délután Zsiboról egy nagyobb társaság indult el Nagy-Ilondára. Este ez a társaság vonaton ment haza felé, de akkor már a társaság néhány fiatal férfi tagja meglehetősen illuminált állapotban volt. — Mozner Lajos és Kratky György iparos legények is ehez a társasághoz tartoztak, de az elfogyasztott szeszestől nem tudtak nyugodtan ülni a vasuti kocsiban, hanem menet közben folyton járkáltak az egyik kocsiból a másikba.

Mikor a vonat Ormező állomást elhagyta, a két fiatal ember ismét kiment a kocsiból, hogy átmenjenek egy másik kocsiba. A vonat ezen a helyen hirtelen kanyarodik, minél fogva a kocsik rázkódásoknak vannak kitéve. Eppen ezen a helyen akart Kratky a két kocsi közt átépni az egyik kocsiból a másikba, de egyensúlyt veszített és lebukott a kocsik közzé, magával rántva Möznert is, aki a szerencsétlenség pillanatában Kratky kezét fogta.

A szerencsétlenséget észrevették az utasok, a vészfék megrántása és sok kiabálás után nagynehezen megállították a vonatot, azonban ekkor már a két fiatal embert darabokra tépték a robogó vonat kerekai. A nyomban kihallgatott utasok vallomása szerint a szerencsétlenségnek a két fiatal ember maga volt az okozója. Hólttesteiket beszállították Zsibora. A vizsgálat folyamatban van.

Játék a dinamittal.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő szerencsétlenség történt hétfőn délután a dunamenti Nozsena községben, a hol — mint nekünk írják — vétkes gondatlanság következtében öt gyermek dinamitrobbanásnak esett áldozatul, többen pedig súlyosan megsérültek. A szomorú eset részletei a következők: Pozsena közelében egy iparvasut készítése van folyamatban. A vasutépítésnél több helyen sziklarobbantásokat kell végezni, a mihez dinamitot használnak. A dinamit-

A tavaszi idény alkalmából van szerencsénk a t. közöcség b. figyelmébe ajánlani dusan felszerelt női és gyermekfelöltő árúházunkat. Nagy választék tavaszi női és gyermekfelöltőkben, seiyemszövet és mosó-bluzokban, napernyőkben és esernyőkben. Dus rakár kész kosztümökben. A felsorolt árú szives megtekintésére felhívjuk a bölgyközöcség figyelmét.

Teljes tisztelettel:

Darvas Testvérek

Debreczen Piac-utca.

készlet Blazsován Lázár munkafelügyelő gondozására volt bízva, a ki a robbanóanyagot a szertár bódében tartotta.

Hétfőn déltájban 15—20 gyermek ment Pozsena községből a vasúti munkálatokhoz. Ebédet vittek a munkásoknak, a kik az iparvasutnál dolgoznak. Az ebéddő alatt nagy zápor kerekedett s e miatt a munkások behuzódtak a deszkabódé alá s ott költötték el ebédjüket. Ebéd után a munkások dolgozni mentek, de a gyermekek nagyrésze, köztük Blazsován munkafelügyelő fia is, ott maradt a szertár bódében. Várták, hogy kitisztuljon az idő és körülülték az ebéd idején szalonnasütéshez élesztett tüzet. A magukra maradt gyermekeknek csakhamar szemükbe ötlött a szertárban lévő dinamitláda és a fiatal Blazsován fiu, hogy pajtásainak megmutassa a dinamitot, kivett néhányat s azt a gyermekek kezébe adta, kik a tűz körül ülve forgatták a kezükbe. E közben történt, hogy egyik fiu kiakarta kapni a dinamitot a másik fiu kezéből, miközben a dinamit a tűzbe esett. Egy pillanat alatt a levegőbe röpült az egész szertár. A füstfelhő eloszlása után az odafutott munkások öt iszonyuan megcsontított gyermekholtestet találtak, hat gyermek pedig súlyosan megsérült.

A csendőrség Blazsován Lázár munkafelügyelőt, a kinek a gondatlansága idézte elő a szerencsétlenséget, letartóztatta. A sérülteket orvosi ápolás alá vették, talán sikerül őket megmenteni. A halottak között van a letartóztatott Blazsován 14 éves fia is.

Véres leszámolás. Berekböszörményben — mint tudósítók jelenti — ugyan- csak pirossá avatták a pünkösdet a falubeli duhaj legények. Ugy történt, hogy éppen egy esztendővel ezelőtt Bodnár János kovácslegény, a kinek a bikaverő erejét az egész falu rettegi, vesztettül csuffá tette Balla József gazdálkodó fiait. A híres Balla fiukat, a kik azon a vidéken nevezetes verkedők. A kovácslegény egymaga véresre verte a garázda testvéreket, a kik persze bosszút fogadtak s csak az alkalomra kellett várniok, hogy megbántójukkal az ő módjuk szerint leszámoljanak. Ez az alkalom pünkösdi hétfőjéig várattott magára. A Balla fiuk a korezmában kikötöttek ellenfelükkel, a ki már a szék után kapott, hogy a legényekre rontson, de hirtelen két oldalról nekitámadtak s késsel annyira összeszurkálták, hogy félholtan került el az ivó padlóján. A szerencsétlen, sok vért vesztett legény főképp a nyakán szenvedett veszedelmes szurásokat, a melyek valószínűleg halálát okozták. Az orvos három óra hosszáig varrta a roppant sebeket. A gyilkos legényeket letartóztatták.

HIREK.

Ejjeli posta.

Agyonijesztett ember.

— Egy bolond tréfa halottja. —

Budapest, május 25.

A rossz tréfa sujtóbb a legnagyobb csapásnál. Tömegek áldozata van eddig a rossz tréfáknak és az áldozatok száma ma éjszaka megsaporodott egygyel. Egy mulatozó társaság ugyanis annyira ráijesztett egyik tagjára, hogy a szerencsétlen ember, a ki szivbajos volt, összeesett és azonnal meghalt. A mentők már csak a holttestére akadtak.

Kreich Mátvának hívják a szerencsétlen embert, körülbelül negyven éves, foglalkozására nézve kőmives. Kreich tegnap este egy külső váci-uti korezmában fogyasztotta a sört. Egy óra felé fölkel és négy-öt társával megindult haza felé. A Ferdinánd-híd lábánál a barátok elbucusztak tőle, azt mondták, másfelé mennek. Kreich egyedül folytatta az utját.

Mikor a híd közepére ért, hangokat hallott a sötétben. Az egyik hang azt mondta: „Old meg!” A másik hang azt mondta: „Le-lövöm!” Kreich hideg borzongást érzett a testében. Gyöngye, szivbajos ember volt és arra gondolt, hogy ha megtámadják, biztosan belepusztul.

A következő pillanatban két sötét alakot látott Kreich maga előtt. Az egyik bicskát tartott a kezében, a másik dörgő hangon mondta: „Pénzt vagy életet!” Szegény Kreich Mátvánál forogni kezdett a világ, eszébe jutottak a környék összes véres tragédiái, összeesett és rettenetes gúresökben fuldoklott a híd kövezetén. A támadók, a kik nem voltak mások, mint Kreich jókedvű pajtásai, egyszerre komolyan vették a dolgot, ápolni kezdték és kihívták hozzá a mentőket.

Az agyonijesztett emberen azonban már nem lehetett segíteni. A tréfa megölte. A holttestet a boncoló intézetbe vitték. A rendőrség vizsgálatot indított a dologban.

József Ágost betege. (Éjjeli express tudósítás.) József Ágost főherceg betege ma délelőtt teljesen eszméletre tért. Elmondta, hogy nem Spitzkó Edéné a neve, hanem Hadad Zsigmondnének hívják. A férje meghalt, özvegyasszony. Rendkívül meg volt hatva, a mikor tudatták vele, hogy a főherceg naponként többször kérdészködi állapotáról, egyszersmind átnyújtott neki kétszáz korona segélyt, a melyet a főherceg adott. Az asszony jobban van.

Sertésfelhajtás a fővárosba. (Éjjeli express tudósítás.) Még a múlt év november havában felterjesztést intézett a főváros a földmivélségi miniszterhez, kit arra kért, hogy Horvátországból való sertéseknek Budapestre akár a szabadvására, akár a zárt vásárra felhajtását engedje meg. Erre most válaszul a miniszter, a ki ma érkezett leiratában a következőket mondja: Már a budapesti hentes ipartestület is közvetlen felterjesztésben kérte, hogy tekintettel a fokozódó sertéshiányra, a zárt sertésvásárra való behozatalt azonnali levágás céljából engedje meg. A kérelmet ilyen általánosságban a miniszter ezidőseirent nem teljesítheti, egyrészt azért, mert ugyanond a budapesti zárt vásár a hazai olyan sertésállomány értékesítésére és forgalmára van berendezve, mely a ragadós sertésbetegségek miatt a továbbtartásban veszélyeztetve van, másrészt pedig azért, mert a zárt vásár forgalmi adatai szerint a felhajtások a tényleges keresletet idáig meghaladják.

A VÁROSHÁZARÓL.

Helyettesítés. Domahidy Elemér főispán a városnál megüresedett számvivőségi számtisztai állásra helyettesnek Rankai Jenő számvevő-gyakornokot nevezte ki.

Pályázat a városnál. Debrecen városánál Domahidy Elemér főispán pályázatot hirdetett 1 számvivőségi számtisztai és 1 irnoki állásra. Előbbire a pályázatok jun. 10-ig, utóbbira június 8-ig adatnak be. Ez állások a júniusi közgyűlésen töltenek be.

Esküdtképes egyének összeírása. Az esküdtképes egyének 1905. évi alap-lajstromának összeállítására kiküldött bizottság tegnap délután Kovács József polgármester elnöklele alatt ülést tartott, a melyen megtették a munkálatok előkészítésére az intézkedéseket. Az adókiivetők összeírása alapján írják össze az esküdtképes egyéneket, a kiknek ideiglenes névsora közszemlére fog kitéteni.

UJDONSÁGOK

*** Személyi hir.** György Endre és Marjay Péter országgyűlési képviselők Debrecenben időznek. — Cseibech temesvári tábornok Debrecenben időzik.

*** Debreceni gyorsirók diadala.** Az ungvári országos gyorsiró versenyen a 180 szótagos verseny első díjait Nagy Imre és Sik Antal debreceni diákok nyerték el.

*** Csokonai-kör közgyűlése.** A Csokonai-kör május 29-én délelőtt 10 órakor a kereskedő-társulat dísztermében rendes közgyűlést tartja. Tárgysorozat: 1. Megnyitó beszéd Géresi Kálmán elnöktől.

2. Az 1903-ik évről szóló jelentés dr. Tüdös János főtitkártól. 3. Számvizsgálók jelentése az 1903-ik évi pénztári forgalomról. 4. Az 1904-ik évi költségeloirányzat. 5. Három számvizsgáló és tíz választmányi tag választása. 6. Esetleges indítványok.

*** Rendőrség szervezése.** A rendőrfőkapitány már teljesen elkészült a szervezési szabályzat rendőrségi részével, mely egészen új alapokra fekteti a rendőrség belső szervezetét. A terjedelmes munkát könnyebb áttekintés végett Végh Gyula ki-nyomattatta és a bizottsági tagok közt szétosztatta. A bizottság valószínűleg már pnteken összeül és tárgyalás alá veszi a főkapitány munkálatait.

*** A sztrájkoló vasutasok ellen.** Megirtuk, hogy Hajdu vármegye közgyűlése H.-Böszörmény város javaslatára elhatározta, hogy nemcsak köszönetet mond a vasúti sztrájk megszüntetését biztosító erélyes intézkedéseért a kormánynak, de szigorú megbüntetését is kéri a sztrájkvezetőknek. Ez ellen protestált Jánossy Zoltán ev. ref. lelkész, aki tegnap irásban is beadta a megyeháznál erre vonatkozó felebbezését. A felebbezést megküldik a minisztériumnak.

*** A „Petőfi dalkör“** tegnap este 6 órakor tartott népes választmányi ülésén a lemondás folytán megüresedett karmesteri állásra egyhangulag Nagy Andrást ev. ref. orgonista énekvezért választotta meg, ki is működését f. é. június 1-én fogja megkezdeni.

*** Vizsga a tűzoltó laktanyán.** A községi közigazgatási tanfolyam hallgatói ma délután 4 órakor teszik le az elméleti és gyakorlati vizsgát a tűzrendszetből. A vizsga a tűzoltó laktanya udvarán fog megtartatni s ott lesz az előadói kar is.

*** Elgázolt gyermek.** Izgalmas jelenet játszódott le tegnap a Homokkert-utcán. A poros szekérron egy Barta Gyula nevű 8 éves gyermek játszott s nem vette észre a nagy szél által felkavart porban, hogy egy bérkocsi közeledik feléje. Az izgalmas pillanatban az utcán járó-kelő emberek kiáltásaikkal akarták a gyermeket és a kocsist a veszedelemre figyelmeztetni, de nem sikerült. A kocsi elütötte a gyermeket s a kerekek keresztül gázoltak rajta. A súlyosan sérült Barta Gyulát szülei a kórházba vitték, hol ápolás alá vették. A vigyázatlan bérkocsis ellen pedig panaszt emeltek a rendőrségen.

*** Főszervezési elnök.** A miniszter tegnap a vármegyéhez intézett leiratában jóváhagyta azt a határozatot, melylyel a megye központi járásának sorozó-bizottsági elnökéül Sturcz Antal választott meg.

*** Ácsmesterek gyűlése.** A debreceni ácsmesterek folyó hó 29-én délután három órakor az ipartestület kistanácstermében gyűlést tartanak, a melyen folyó ügyek nyerne elintézését. Az összes ácsmesterek pontos megjelenését kéri a választmány.

*** Pincérleányok alkonya.** Debrecenben szabályrendeletileg nem szabad pincérnőket tartani, de egyes korcsmárosok úgy játszik ki a törvényt, hogy célelédeknek fogadott leányokkal szolgáltatják ki a vendégeket. Ez ellen a pincérlegyet s a kávéosk stb. ipartestülete kezdeményezésére Végh Gyula rendőrfőkapitány erélyes utasítására tett is valamit a rendőrség s itt-ott szétbentette a leányokkal folytatott üzérkedést, de az utóbbi időben ismét elhallgatott a krónika a pincérleányok dolgával. Ajánljuk a rendőrség figyelmébe az erélyes

eljárások folytatását, mert különösen a mellékutcaikon levő kis koreszmákban még mindig fölös számban található pincérleányokat, a kik egy részt terjesztik a pincérproletárizmust, másrészt közérkölesi viszonyaink színvonalát nagyon alászállítják.

* **A debreceni laktanyák felülvizsgálása.** Tegnap kezdte meg Kovács Zigán ezredes, építészeti főbiztos a temesvári hadtestparancsnok kiküldötté, a debreceni katonai laktanyák megvizsgálását.

* **Békéltetések.** Az ipartestület békéltető bizottsága tegnap délután 4 órakor gyűlést tartott, melyen Vetéssy Béla elnöke mellett folyó ügyeket tárgyalta s intézett el.

* **Ebéd a püspöknél.** Kiss Áron püspök tegnap ebédet adott, melyen az egyházkerület itt időző tagjai vettek részt. Ott voltak Thaly Kálmán, Domahidy főispán, Rásó alispán, Uray Imre orsz. képviselő, Széll Farkas tanácselnök, Igyártó Sándor főügyész, Végh Gyula stb. Ma Degenfeld József gróf ad ebédet.

* **Eljegyzés.** Halász Nándor debreceni ékszerész eljegyezte Eichorn Rezsinkét, Eichorn Alajos leányát Liptószentmiklósról.

* **Az öngyilkos munkás.** Az öngyilkossá lett Nagy Bertalan vaggongyári munkás temetése ma délután 3 órakor lesz a közkörházból. A szerencsétlen véget ért munkás végtisztességtételén megjelennek pályatársai is, a kik az Egyetértés zenekarával fogják utolsó utján a temetőbe kísélni.

* **Magyar név.** Stricker Béla balmazújvárosi lakos belügyminiszteri engedéllyel Szöllősi-re magyarosította nevét.

* **Halálozások.** Elhunytak Debrecenben: Molnár Gyuláné r. k. 21 éves, öz. Fodor Albertné izr. 62 éves, Tótfalusi Juliánna ref. 7 napos.

* **A helyi vasut rendkívüli közlekedése.** A debreceni helyi vasut részvénytársaság igazgatósága az iskolás gyermekek könnyebb iskolába jutása végett az erdőről reggel 7 óra 40 perckor délután 1 óra 24 perckor külön vonatot indít.

* **Kiss Béla** népszerű zenészünk zenekarával együtt Nagyváradon játszik pár este, onnan pedig Vizaknára megy, hova a fürdőigazgatóság nyárára szerződtette. Bucsú-estélye ma, csütörtökön este lesz a „Magyar király” kávéházban.

* **Meglopott jogász.** A Hüvelyes-utca 9. szám alatt lakó Csűrös Szilárd joghallgató télikabátját ismeretlen tettes ellopta. A kabát-tolvajt a rendőrség keresi.

* **Öngyilkos aggastyán.** Hajdunánásról jelentik: A város határában levő Rét-pusztán tegnap öngyilkos lett Szalai György, a ki mint munkaképtelen öreg ember a vejénél tartózkodott. Gyomorbajos volt a vén ember, a ki megunt az életét. Tegnap azután megelőzte az egyre késlekedő halált s felakasztotta magát az istállóban. — Mire észrevették, már halott volt.

* **Megőrült a felesége után.** Jeremiás József árvái részére a mai napon adományokat küldtek be hozzánk: öz. Szikszay Józsefné 2 koronát, öz. Vicián Elekné és öz. Zoltán Jánosné együtt 5 koronát. Edigi gyűjtésünk tehát 31 korona 16 fillér.

* **Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfaluassy-ház. Allandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál lévő kirakatokban.**

* **Nehezen érthető, hogy sok anyamár a negyedik-ötödik hónapban csecsemőjének higitatlan tehéntejet ad, a melyet a csecsemő nem bír meg, mert a tehéntejben kétszer akkora sajtanyag van, mint az anyatejben. Csak a tehéntej higitása és a KUFFEKE-féle gyermekliszt hozzátevéle által, a mely megakadályozza a tehéntejnek a gyermek gyomrában való durva megalvadását, lesz a tehéntej megfelelő tápláló szer a csecsemő számára. A Kuffeke-féle gyermekliszt nagyon kedvező hatással van arra a gyermekre is, a ki higitatlan tejjel való célszerűen táplálás következtében gyomor- és bélzavarban szenved.**

* **Ma este az Angol-királynő vendéglő éttermében R á c z K á r o l y zenekara játszik.**

* **Idényből kimaradt 100 drb színes női napernyő, melyeknek ezelőtt 6—9 kor. volt darabja, most 3 koronáért szerezhető be Bartha Kálmán főtéri üzletében, gyermek tricok és nyári kecsyűk rémolcsón kaphatók.**

* **Aradvidéki kitünő asztali ó-bor, 1 liter 32 krajcár Tóth Kálmán fűszer- és bor üzletében.**

* **A legszebb női kézi táskák, pénzszivar- és cigaretta tárcák, kézi bőröndök, koferek, utazási kellékek, ugyszintén a legcsinosabb menyasszonyi és alkalmi ajándéktárgyak beszerzésére ajánljuk Mentze Henrik újdonságok áruházát, Piac- és Szent-Anna-uteza sarkán. Az olcsó szabott ár minden darab árun kitüntetve.**

* **Legszebb, könnyű, nyári férfikalapok Feketénél.**

* **Bárcsesz** fonott szombati kalács, rituálisan előállítva minden pénteken kapható az Orosházi házi kenyér sütőjében.

TÁVIRATOK.

A delegációból.

Budapest, május 25. A hadügyi albizottságban a költségvetés összes tételeit tárgyalták. A rendkívüli hitel kérdésében holnap döntenek.

Orosz-japán háboru.

London, május 25. Dalniból érkező menekülők szerint a japánok kitűzték a lobogót azon erődökre, a melyek Kiuhanról délre dominálják a földszorost, a melyet pedig Port-Artur kulcsának lehet tekinteni. Dalnitól 5 és fél mértföldnyire erős hadállást foglaltak el. Kiuhanból elkergették az oroszokat, a kik 800 embert vesztek. A döntő ütközet Lianjang körül lesz.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Juniusi esküdtek.

Sorsolás a törvényszéken.

— máj. 25.

A debreceni törvényszék egyik tanácsa Szűcs Miklós dr. elnöke mellett tegnap délután sorsolta ki a juniusi esküdtszék tagjait. A tanácsban dr. Oláh Miklós és Kolbenháyer Kálmán bírák foglaltak helyet, a kir. ügyészséget dr. Galánffy János, az ügyvédi kamarát Nagy Sándor képviselte. A jegyzői tisztelet dr. Visky Sándor látta el.

A sorsolás eredménye ez:

Rendes esküdtek: Kornhoffer József, bankfőnök, ifj. Daku István gazd., Szathmári Péter építőmester, dr. Révi Nándor ügyvéd, Gyarmati István sertéskereskedő, Gerstner Kálmán fűszerkereskedő, Kálnai Lipót, Fenyő Sándor, Csanak József kereskedők, Mócz András földbirtokos, Nagy Albert sertéskereskedő, dr. Bayer Ferenc ny. igazgató, Petrovits István gépész, Szőlősi Dániel lakatos, Nagy Mihály gazdálkodó, Szilágyi Bálint ügyvéd, Glück

Béla fakereskedő, Komáromi József papirkereskedő, Ménes János birtokos. — Dóczy Emil dr. ügyvéd, dr. Kardos Albert tanár, Tervev Tamás dr. ügyvéd, Hoff Lajos lökereskedő, Vértési István gazdálkodó, Harsányi Lajos gazdálkodó, Bányai József paszomántos, Szabó József gazdálkodó, dr. Mariska György ügyvéd, Salánki Mihály gubás és Kerékgyártó József géplakatos.

Helvettes esküdtek: Lövy Bernát terménykereskedő, Nagy Lajos hentes, Péterfi Benő fakereskedő, Nagy Sándor gazdálkodó, Gyémánt Samu, Polgári József és ifju Novelly Ede földbirtokosok, Sallay Mihály eszmadia, Darvas Pál földbirtokos, Kertész Imre földbirtokos.

A vasuti sztrájkbizottság bünpöre.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A budapesti büntetőtörvényszék a vasuti sztrájkbizottság pörében a főtárgyalást június hó 3-ára tűzte ki. A tárgyalásra eddig csak azokat a tanukat idézték meg, a kikre a királyi ügyészség hivatkozott, mert a vizsgálatot mellőzték és így a védelemnek az előzetes vizsgálat alkalmával nem volt módjában tanukra hivatkozni.

Most azonban sürgős beadványt intéztek a főtárgyalás elnökéhez, dr. Oláh András törvényszéki bíróhoz, a melyben számos tanu beidézését kérik. Ezek között szerepel gróf Tisza István miniszterelnök, a kit arra a körülményre kérnek kihallgatni, hogy a parlamentben elmondott beszédéhez kitől kapta a vasutasokra vonatkozó adatokat, továbbá első beszédében miért mentette a vasutasokat, a kik ellen aztán kiméletlenül lépett fel. — Hieronymi kereskedelmi miniszterrel az ügyészi vádirattal szemben azt akarják bizonyítani, hogy a vasutasok sztrájkja nem volt tervszerűen előkészítve és bujtogatások, izgatások nem történtek.

Rudnay Béla tőkapitányhoz azt a kérdést kívánják intézni, hogy ki adott neki fölhatalmazást, utasítást a Horvátországból érkező több száz vasutas letartóztatására, a mit a védelem törvénytelen intézkedésnek tart. Vörös László országgyűlési képviselővel azt a körülményt bizonyítják, hogy a tömeges letartóztatás volt egyik főoka annak, hogy neki, mint a kormány képviselőjének, a sztrájk megszüntetésére irányuló béke-akciója nem sikerült.

§ **A Goldstein-esőd.** Megirtuk tegnap, hogy a helyi Goldstein és Gelberger cég ellen a törvényszék esődöt nyitott. Ma közhirre jutott a hivatalos hirdetmény is, mely szerint a követeléseket aug. 10-ig lehet bejelenteni. A felszámolási tárgyalás augusztus 31-én lesz, a csődválasztmányt szeptember 3-án alakítják meg. Hir szerint a cég passzívái felülhaladják a 200,000 koronát.

§ **Esküdtszéki tárgyalások.** A debreceni esküdtszék tárgyalásainak második eiklusa június 20-án veszi kezdetét. Oláh Miklós dr. főtárgyalási elnök június elsején tűzi ki a tárgyalandó ügyeket.

§ **Megszűnt csőd.** A debreceni törvényszék a Copetti J. debreceni kereskedő ellen 1894-ben elrendelt csődöt most megszüntette.

CSARNOK. A testvérek.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

(Folytatás.)

Csontainának azonban nagy gondot adott, hogy mit tegyen most Margittal. Otthagya a hegyi szőlő pinceodujában, ne törődjék vele, vesszen éhen, pusztuljon el, vagy pedig gondoskodják neki ételről-italról. Ha ő veszni hagyja Margitot, akkor ismét elesik az évi járadéktól. Neki szüksége van arra, hogy időközönként bizonyoságot tegyen arról, hogy Margit életben van. Igen de, ha életben hagyja, akkor gondoskodnia kell arról, hogy a leánynak legyen mit ennie. Az ételt pedig nem küldheti ki senkivel. Veszedelemes dolog lenne, ha bárkit is beavatna titkába. Elhatározta tehát, hogy maga viszi ki az ételt Margitnak. De az elhatározáshoz újabb aggodalmakat teremtett a lelkiismerete, a mely immár megszólalt, vádolta bűnös tettéért a régi nyugalmát, elégedettségét a nehezen leplezhető aggodalmak s bántó sejtelmek váltották fel.

— Ugy segíték a dolgon — gondolta magában Csontainé — hogy egy héten csak egyszer megyek ki a szőlőbe, mert ha mindennap kijárnék, gyanussá lehetne. Akkor viszek Margitnak kenyeret és vizet. Mégél azon. Egyebet úgy sem érdemel. Köszönje meg, hogy azt is adok neki.

Es Csontainé maga is örvendezett ezen a megoldáson.

(Folyt. köv.)

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Társa utódai
Debreczen, Kistemplombazár.

Raktárra érkeztek:

Franczia batist. — Zephyr.
Mosó grenadin. — Angol
ruha-vásznak. — Himzett
és áttört batist. — Alsó
kretonok.

Óriási választék.

A természetes keserűvizek sorából — magasan kiemelkedik a Schmidthauer-féle

Igmándi keserűvíz,

mely a székrekedés és azzal járó belső bajoknak, u. m.: étvágyhiány, gyomor-felfuvódás, — aranyér, vérbőség stb. páratlan természetes gyógyítója.

Már fél ivópohárral reggelizés előtt használva, teljesen fájdalom nélkül hat, a nélkül, hogy a szervezetet gyöngitené.

Kapható Debreczenben mindenütt úgy egész, mint a közönség kényelmére a 2—3-szori használatra elegendő kis fél üveges töltésben is. Utasítás mellékelve.

== Fél üveg 30 fillér. ==
== Egész üveg 50 fillér. ==

Szebbnél-szebb
Bluz-kelme

és

Bluz-selyem

ujdonságok érkeztek

== óriási választékban ==

Bosznay J. és Társa

divatáruházába

DEBRECZEN,

Kossuth-utca 5-ik szám.

Üzletfelosztás miatt leszállított árak.

Piac-utca 69. szám alatt levő főüzletünket felosztjuk, miért is a raktáronlevő árukat, u. m. posztó- és szalmakalapok, cipők, ingek, nyakkendők, esőernyők, sétabotok, férfi-, női- és gyermekharisnyák, utazókосarak, gyermekkocsik, gyermekjátékok, kertiszékek, pénz-, szivar- és cigarettatárcák és számos itt fel nem sorolt áru leszállított áron lesznek elárusítva.

Bolti berendezés és 2 kirakat-szekrény igen olcsón eladó.

Miklós és Markbreit
bazáráru üzlete.

A BAROSS-FORRÁS

gyógyvize

a legszénsavdúsabb savanyuvizünk, orvosi tekintélyek által nagy eredménnyel lett rendelve emésztési zavarok, szervi és vesebajok, hurutos bántalmak

ban szenvedőknek.

1 l. üveg 17 kr, üvegért vissza 4 kr.

1/2 " " 12 " " " 2 "

Borral vegyítve és járványos időkben

páratlan kellemes ital.

Kapható minden fűszer-üzletben.

Felhívás.

Mindzon t. vevőkhöz, kik szobapadlójukat óhajtják szép és tartós színre mázolni, vagy konyhaberendezésüket, ab'ak-és ajtóikat újjá festeni, forduljanak bizalommal

Neumann Nándor

kizárólagosan berendezett festék, lakk és kenceze nagykereskedőhöz

Hatvan-utca 5 sz, Bignió-ház. Telefon 205.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak

Szent-Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszereztem és azt literenként 30 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény. Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

Kufeke

ÖZÉR
ajánlja
mint

legjobb
táplálékot

egészséges és gyomorbeteg

Gyermeknek

Kitünően bevált.

hányás, bélhurut, hasmenés,
szorulás stb. eseteiben.

Gyermekek kitünően fejlődnek általa és nem szenvednek

emésztési
zavarokban.

Kapni gyógyszerárakban és drogeriakban. Gyár **R. Kufeke**
BERGEDORF-
HAMBURG és WIEN, I.

**Gyermek-
liszt**

Uj üzlet Minden olcsó és semmi sem drága! Uj üzlet

Megnyilt Debreczenben: a „Bika“ szálloda mellett lévő Ranunkel posztó nagykereskedő két emeletes palotájában a **maradék aruház** hol angol és francia ruhaszövetek, dalsinek, batistok és minden elképzelhető mosó árú, divatos bluzok, alsó szoknyák. Kész gyermekruhák és kötények óriási választékban és olcsó árban árusítanak el. — A maradékok nagyobb része nem kereskedők ócskaságaiból, hanem a gyárak maradékaiból vásároltattak össze készpénzért és így mindig a legújabb és legdivatosabb árú élelmiszer a n. é. törvényesség rendelkezésére. Tömeges látogatást kér

a Maradék Áruház (Bika szálloda mellett, Ranunkel-ház.)

Uj üzlet Üzleti elvem: „Élni és élni hagyni“ Uj üzlet

Permetezésnél

mégis legjobb az országszerte elősmert szab. „**Sugár**“ permetező, mely **Veréb István** által Debreczen I., Rákóczy-utca 25. sz. alatt gyártott törzsgyökerez magyar gyártó páratlan találmánya és gyártmánya.

A szab. „Sugár“ permetező több kiállítás- és versenyen az első díjat nyerte az összes európai gyártmányok felett.

A szab. „Sugár“ permetezőt a folyó évre a nehéz öntött szívószekrény elkészítésével könnyebbé, még egyszerűbbé tökéletesítettem, melyet pót-szabadalommal védve, hoztam forgalomba.

A szab. és pót-szab. „Sugár“ permetező a continensen egyedüli, — melyben a szélkaszán egyszerű mint szívószekrény is és a három csavar kicsavarása után a szélkaszán is kivehető, mely után bámulatra és pártfogásra méltó egyszerű, szilárd, lelkiismeretes tökéletes gyártmány.

Ára teljesen felszerelve, 5 évi felelősség és készpénz fizetés mellett 24 korona.

Prospektus ingyen és bérmentve.

Kiváló tisztelettel

Veréb István.

A Közgazdasági Bank Részvénytársaság 1904. évi június 2-án délelőtt 11 órákor saját üzleti helyiségeiben

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek azon figyelemzetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabályok értelmében a közgyűlésen jogukat csak úgy gyakorolhatják, ha részvényeiket a közgyűlés előtt legalább 3 nappal a társulat pénztáránál leteszik.

TÁRGY: A felügyelő bizottságban lemondás folytán megüresedett egy tag helyének betöltése és a felügyelő bizottság egy póttagjának megválasztása.

Debreczen, 1904 május 13-án tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

A TAVASZI és nyári idényre

érkezett mosó áru újdonságaimat, u. m. Cosmanosi duchesse szaténok, francia kartonok és batistok, pikék, áttűzött fehér ajour és himzett batistok, fiu ruhákra való cérna szövetek, első rendű minőségű cérna-fonal, creás és rumburgi vásznak, Schroll-féle chiffonok, csikós-jegyű havasi vásznak, csipkefüggönyök, ágy- és asztalterítők, saját készítettésű paplanok, harisnyák, keztyűk és minden nemű rövidárú raktárát olcsó, szabott áráf mellett ajánlja teljes tisztelettel

Nádudvari Lajos

Vágó Andor-féle üzlet

Póter,

a nagytőzsde mellett

ESTÉK LENOLAJ, KENCZE, SZOBAPADLÓLACK

legjobb és legmegbízhatóbb bevásárlási forrás

TÉREI J. utóda cégnél

Hatvan-u. 13.

Dr. Schönfeld-fele olaj- és akvarelfestékek, valamint festővásznak és hozzávaló eszközök legolcsóbb árban.

Az Első Debreczeni Kézizálog Kölesöntőzet Részvénytársaság

Debreczen, Arany János-utca 9.

szám alatt, (az Osztrák-Magyar-Bank mellett). **Kölesönöket ad:** arany ezüst, értékpapír, kézműáru és mindenféle ingóságokra, mérsékelt kamat mellett.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára.

A nyári idényre,

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárakból, szabadalmazott

Jégszekrényeket.

Önműködő fagyaltgépeket.

Legjobb minőségű

Szódavíz készülékeket.

Tükrözött kerti golyókat, Sodrony borítékok és szabadalmazott

legjobb befűző üvegeket,

a leggyorsabb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl:

Kaszanyitzky Endre

üveg, porcellán, lámpa, háztartási és tisztáru nagykereskedése Debreczen, Piacz-u. 57.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Könyvviteli és szépirási nyári tanfolyam.

Több havi távollétem után hazatérve június 2-án 3 havi tanfolyamot nyitok, melyben ismert gyakorlati tanmódszerem szerint mindkét nembeli ifjuság a könyvvitelt és szépirást sikeresen elsajátíthatja. Tanórák hetenkint 3-szor és pedig: d. e. 11—1 délután 4—6 vagy este 8—10. Tandij: 30 korona. Beiratások naponta 11—1 óráig lakásomon Egyháztér 5., I. emelet. — Tisztelettel

ZALAI MÁRK, ny. tanár.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr. 8 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beiküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

EGY csinosnak mondott fiatal katonatiszt, független asszonyka ismeretségét óhajtja. Levelek (Jupiter) jellegre kéretnek főposta (poste restante) lapban jelezve.

Ajánlat.

VILÁGHIRŰ Martell Cognac J. & F. Martell Debreczen és vidéke részére főraktár Váray József fűszerkereskedésében, Debreczen városi bérház.

Debreczeni Első Elektrotechnikai vállalat. Távbeszélő és Távjelző berendezésekre, villámhárítók, villámvilágítás és erőátvitelre villamos jelzőtelepek, tűzjelzők, vizállás-mérők. — Elvállal mindennemű az Elektrotechnika szakába vágó berendezések és javításokat FOLDVÁRI L. Kossuth-utca 1. sz. az udvarban. Telefon szám 168. Távbeszélő és táviró építéshez szükséges mindennemű készülékek és anyagok, valamint gyógyászati, Fizikai készülékek és telepek raktára.

BORSY-féle pemetefü-cukor, köhögéscsökkentő a legjobb csukorka 1 doboz 20 fillér. — Kapható Buday cukrászda, Jósza és Jóna drogueriájában.

LERICÓ és RONCEGNÓ arzén, természetes ásványvizek, valamint szalmakalap lagok kapható Félégyházi János fűszer üzletében Piac-és Miklós-utca sarok.

CSAPÓ-utca (kényérpiac) 7. szám alatti fűszerüzlet építkezés miatt feloszlik, a bolti állványok és egyéb berendezési tárgyak igen jutányos árban e hó 27-éig kézből megvehetők.

PEMETEFÜ maláta, és égetett csukorkák kaphatók, Riesz cukrázdájában.

HÁROM világos száraz raktár helyiség bérbe adó. Kossut-u. 13. sz. alatt.

DIVATOS blouzek raktáron és mérték szerint, továbbá alsó szoknyák, kötények, nap- és esernyők feltűnő olcsó árban beszerezhetők Márton Gyula üzletében, a Bika-szálloda mellett.

Épület és portále üvegezési vállalat.

Kerti golyók.

Patentzárú üvegek.

Csillár petroleum házhoz szállítva.

Szél-lámpák

Képkerekek nagy választékban

Mézes üvegek

Vendéglői, kávéházi s szállodai berendezések

NÉMET kisasszony ki több évig francia országban tartózkodott, társalgási és lecke órát ad. Leveleket a kiadóhivatalba kér Y. Z. 100 jellege alatt.

NÉGY szobás utcai lakás kiadó, jó vízzel mosókonyhával. Csokonai-u. 13. sz.

LAKÁS kiadó egy szoba, konyha, kamara, fűszin havi 6 frtért azonnal. Arany János-utca 48.

Kereslet.

KERESKEDELMIT végzett szép írással bíró leány Schweitzer Testvérek cég irodájában felvétetik.

PÜNKÖSDKOR a Bocskai kertbe menő vonaton egy női felöltő találtatott. Czim a kiadóban.

FELSŐBB iskolát végzett leány irodai alkalmazást keres. Szíves megkeresés „Szerény” jellege alatt a kiadóba.

Eladás.

2 HOLD szőlő terméssel együtt eladó. Kovács József Uj-Léta.

HONVED-utca 8-ik számú ház, jutányos áron eladó. Értekezhetni ugyanott.

ELADÓ HÁZAK: 1. Csokonai utca 37. szám. 2. Baros-utca 24. sz. házastelek. Értesítés: ad a Debreczeni első takarékpénztár titkárnja.

A TÓCZÓSKERTBEN 2500—2600 négyszögöl területű szőlő föld, mely kitűnő minősége miatt kertészeti, vagy gyümölcsészeti célra igen alkalmas, kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni Varga-u. 39. sz. a. a tulajdonossal.

ELADÓ a Bádógos-utca (Tiszapalota) 1. szám alatt levő kávémérés és kifőződe. Értekezhetni ugyanott.

CZIMBALMOK

pedálos 50 frtől kaphatók

SCHMIDT S.

zongora, hangszer, cimbalom és zenemű raktárában,

LÁM SÁNDOR

üveg- és porcellán áruháza
Debrecen Piac és Hatvan-u. sarok.

A tavaszi időnyre, kerti lakások berendezésére s költözködéskor előforduló hiányok pótlására ajánlom a n. é. közönség becses figyelmébe gazdagon felszerelt raktáramat. — Nagy raktár:

asztali-, függő- és szalon lámpákból; szobadiszek, képek tákrók és fadiszekből, kinaerüst, majolika terrakotta dísz tárgyakból

olcsó és jutányos ár mellett.

Karlsbádi porcellán étkészlet 6 szem.	5:50 frt.
„ porcellán 6 sz. renaissance	7:50 „
„ kávé és tea-készlet	3:— „
„ mosdó készlet	3:50 „
Sörös készlet gazdag aranyozással.	2:— „
Vizes készlet	1:30 „
Boros készlet	0:70 „
Likör készlet	0:60 „

Nemkülönbön ajánlom borfejtéshez Siemens-féle erős palackjaimat mindenféle nagyságban Csinos kiállítású befonott üvegjeimet (demion) 3, 0, 15 lit. nagyságban.

Czél szerű berendezésű
= jég szekrényeimet. =

Az egész világból jövő hálairatok és elismerő levelek fényes tanubizonyoságot tesznek arról, hogy a **HAJÓS-féle ARADI**

IBOLYA-CREM

steplő, májfolt, bibircs bőrvörösség és minden nemű arctisztatlanság ellen feltűnő jó és utólag érhetetlen készítmény, a bőrbe rögtön felszívódik, hatása bámulatba ejtő.

Nappal is használható. Egy tégely ára 1 kor. Aradi ibolya-creme szappan 70 fillér. Ibolya-hőlgypor fehér, rózsza és krém színben 1 doboz 1 kor. 20 fillér. Ibolya-tej (Eau de Violetta de Hajós) egy üveg ára 1 korona. Kapható a készítőnél és feltalálónál:

Hajós Árpád gyógyszer-tárában Aradon

Andrássy-tér 22. sz. a megyeházzal szemben. Kapható:

Tóth Béla gyógyszer-tárában, Debreczen.

Figyelmeztetés! A bevásárlásnál csakis Hajós-féle készítményeket tessék kéri és elfogadni.

Nem az osztrák, hanem a magyar készítményt pártoljuk!

Kitűnő bedörzsölőszer Lovaknak

a Szentmihályi-féle

„VIKTORIA”

erősítő-folyadék

(Restitutions-fluid)

A m. kir. földművelésügyi miniszterium

31289—1903. sz. ren.

Versenylovaknak delevelével engedélyezve és nagy hatással levő álatok izmainak folytonos jókarban tartása nélkülözhetetlen. Minden esetben kitűnő hatása, ahol a fáradt és beteg állatnak erősítő vagy gyógyító bedörzsölésre van szüksége. — Kapható minden gyógyszer-tárban, Budapesten Török József gyógyszer-tárában és Kochmeister Frigyes gyógyszerkereskedésében. A magyar mezőgazdák szövetkezetében. — Debreczenben főraktár TÓTH BÉLA ur gyógyszer-tárában.

Készíti: Szentmihályi Gyula gyógyszerész
Ára 2 kor 40 fill. — Balaton-Boglár.